

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД №1460 от 31.05.2022 г.
НА РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛЕВЕН

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Дима Крумова Цанова, дм Катедра "Социална медицина и здравен мениджмънт" факултет "Обществено здраве" Медицински университет-Плевен

Относно: Относно дисертационен труд за присъждане на научна степен "Доктор на науките" в професионално направление 7.1. Медицина, Научна специалност "Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията"

на доц. д-р Мариела Стефанова Камбурова, дм.

Катедра "Социална медицина и здравен мениджмънт", факултет "Обществено здраве", Медицински университет-Плевен

Тема на дисертацията: Здраве на мигрантите и ромския етнос в България: медико-социални аспекти

Със Заповед №1460 от 31.05.2022 г. на Ректора на МУ- гр. Плевен съм включена в научно жури и след решение на негово първо заседание съм определена да изготвя становище за горепосочения дисертационен труд. Представените документи съответстват на Правилника за развитие на академичния състав на МУ-гр. Плевен.

Биографични данни и професионално развитие

Доц. Камбурова е родена на 19.09.1970 г. в гр. Видин. Завършва медицина в ВМИ – Плевен през 1995 г. Придобива специалност "Социална медицина и здравен мениджмънт" през 2002 г. и специалност "Икономика на здравеопазването" през 2018 г. През 2003 г. завършва магистратура по управление на здравните грижи – специалност "Здравен мениджмънт". Защитава образователна и научна степен "доктор" по научна специалност: "Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията" през 2014 г. Реализирала е над 50 курса и специализации в чужбина, България и в МУ-Плевен за повишаване на професионалната, педагогическата и компютърната си квалификация.

Професионалният й път започва като Медицинска сестра в Стоматологичен кабинет, преминава през Лекар, завеждащ селска здравна служба в с. Шипково, обл. Ловеч и Лекарспециализант в Детска клиника, "Д-р Георги Странски". През 1998 г. е назначена за асистент

в Катедра "Социална медицина и здравен мениджмънт" на МУ – Плевен. Преминава последователно през старши и главен асистент и от 2016 г. е доцент. През 2021 г. е избрана за Заместник декан по учебната дейност и евроинтеграцията на Факултет "Обществено здраве" и от 2022 г. е ВРИД ръководител на катедра "Социална медицина и здравен мениджмънт".

Актуалност на проблема

Актуалността на дисертационният труд е обоснована от необходимостта от оценка и справяне с проблема за здравните неравенства сред мигрантите и малцинствата, който е на дневен ред не само у нас, но е в цяла Европа. Липсата на задълбочено научно изследване на здравният статус на мигрантите и особено на лицата от ромския етнос в България е основен проблем за справяне с тези неравенства. Огромно значение има и анализът на способността на здравните системи да се справят, особено при кризисни състояния и силен мигрантски натиск.

Структура и съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем 373 стандартни страници. Правилно е структуриран и съдържа следните структурни части: Въведение, Литературен обзор, Методика на собственото проучване, Резултати и обсъждане, Изводи, препоръки и приноси. Дисертационният труд съдържа 25 таблици, 74 фигури, 3 снимки и 9 приложения. Библиографският списък включва 366 литературни източника, от които 68 на кирилица и 298 на латиница. Текстът на дисертационния труд и съответно на автореферата е ясен, добре структуриран и е налице адекватен баланс между отделните раздели.

В Литературния обзор дисертанта прави анализ на негативните аспекти в здравния статус и в разпределението на здравните детерминанти сред хората в неравностойно положение, както и нуждата от мащабни и систематични действия за подобряване на здравното състояние на обществото и за ефективно справяне с неравенствата в здравеопазването. Описан е много добре и проблемът, свързан с COVID-19 пандемията където поради липса на система за събиране на данни за здравословния статус на МЕМ, а поради тежкото им социално-икономическо положение, те са изправени пред много по-висок риск от тежко засягане и смърт.

Целта и задачите на дисертацията са ясно формулирани, задачите са 8 и произтичат от поставената цел. Дефинирани са и 5 хипотези на научния труд. Обектът, предметът, времето и мястото на проучването са добре описани на всеки етап от провеждане на изследването. В дисертационния труд са използвани различни изследователски методи за анализ на количествени и качествени данни – исторически метод, социологически метод, дълбочинно интервю, колективно интервю, клиничен метод, както и статистически анализ на получените резултати.

Резултатите от проучването са описани последователно, съобразно поставените задачи. Резултатите от всяка една задача са обобщени и прецизно интерпретирани. Резултатите показват, че здравето на жените от ромски произход е в по-голям риск от здравето на мъжете - по-висок относителен дял и честота на разпространение на затлъстяване, по-висока честота на разпространение на артериална хипертония и по-висок риск от развитие на захарен диабет,

съответно и повишен риск от развитие на социално-значими заболявания. Интерес представляват и данните за ниското потребление на здравни услуги от ромският етнос, особено достъпът до профилактични мерки, и значителните бариери, които срещат при нужда от здравни услуги. Проучването на ефектите на епидемията от Covid-19 върху лица от ромски произход в гр. Сливен анализира задълбочено възприятията на хората от квартала, свързани с ефектите от епидемията и приложените противоепидемични мерки.

В дисертационния труд за разгледани подробно характеристиките на мигрантите в България, както и техните медико-социални проблеми.

Дисертантът аргументира необходимостта от обучение по "Здраве на мигрантите и малцинствата" сред студенти в Медицинските университети и предлага учебна програма по тази дисциплина.

Изводите на разработката са добре изведени, като са посочени 8 извода и са посочени потвърдените и отхвърлени хипотези.

Приносите са 9 и показват значимостта на настоящия дисертационен труд не само за страната, а и в глобален мащаб.

Авторефератът по структура и съдържание отговаря на изискванията и отразява основните резултати, получени при изпълнение на поставената цел.

Научно-изследователска дейност

Във връзка с дисертационният труд са направени 5 публикации в научни списания, като 3 от тях са в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science) и са представени 10 цитирания в научни издания, реферирани и нереферирани в световноизвестни бази данни, както и в монографии и колективни томове. Заслужава да се подчертае, че представените научни трудове в голямата си част са лично дело на самата кандидатка и са със значителен личен принос. Справката на д-р Камбурова показва, че тя е изпълнила минималните национални изисквания за придобиване на научна степен "доктор на науките", като при необходими 350 точки, тя представя 455.

Заключение

Дисертацията напълно покрива изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Медицински Университет- гр. Плевен

Високата оценка на всички достойнства на дисертационния труд ми дават основание да дам позитивно становище и убедено да предложа на Научното жури да гласува положително и да присъди на доц. д-р Мариела Камбурова, дм, научната степен "Доктор на науките" в професионалното направление 7.1. "Медицина", по научната специалност "Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията"

11.07.2022 г.

Гр. Плевен

Подпис:

/Доц. д-р Дима Цанова, дм/

DIALOGUE PLUS LTD

CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS, INFORMATION SPECIALISTS

OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (++359 2) 980 54 46 Fax:(++359 2)986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

TO THE CHAIRPERSON OF THE SCIENTIFIC JURY
APPOINTED WITH ORDER No1460 from 31.05.2022
OF THE RECTOR OF MEDICAL UNIVERSITY PLEVEN

OPINION

by Assoc. Prof. Dima Krumova Tsanova, MD, PhD
Department of Social Medicine and Health Management
Faculty of Public Health
Medical University - Pleven

Regarding: Dissertation for awarding the scientific degree "Doctor of Sciences" in professional field 7.1. Medicine, Scientific subject "Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy"

of Assoc. Prof. Mariela Stefanova Kamburova, MD, PhD

Department of Social Medicine and Health Management, Faculty of Public Health, Medical University - Pleven

Dissertation topic: Health of Migrants and Roma people in Bulgaria: medical-social aspects

By Order No1460 from 31.05.2022 of the Rector of MU-Pleven I have been appointed as member of the scientific jury and following a decision at its first meeting I have been appointed to issue an opinion on the above-mentioned dissertation. The documents submitted comply with the Rules for the Development of the Academic Staff of MU-Pleven.

Biography and professional development

Assoc. Prof. Kamburova was born on 19.09.1970 in Vidin. She graduated in Medicine at MU-Pleven in 1995. She obtained a degree in Social Medicine and Health Management in 2002

and in specialty "Economy of Healthcare" in 2018. In 2003 she graduated in a master programme in healthcare management – specialty "Health Management". She defended an educational and scientific degree "Doctor" in the scientific subject: "Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy" in 2014. She has completed over 50 courses and specializations abroad, in Bulgaria and at MU-Pleven for enhancing her professional, pedagogic and computer qualification.

She began her professional path as a medical nurse in a dental practice, then she worked as a doctor, in charge of a village health service in the village of Shipkovo, region of Lovech and a specializing physician in a Children's hospital Dr. Georgi Stranski. In 1998 she was appointed as assistant in the Department of Social Medicine and Health Management of MU-Pleven. She then subsequently took the position of senior assistant and assistant professor and in 2016 she became Associate Professor. In 2021 she was appointed vice dean on learning activity and euro integration at the Public Health Faculty and as of 2022 – ad interim Head of the Department of Social Medicine and Health Management.

Relevance of the problem

The relevance of the dissertation is justified by the need to make an assessment and tackle the problem of health inequalities among migrants and minority groups, which is on the agenda not only in Bulgaria, but all over Europe. The lack of a thorough scholarly research on the health status of migrants and particularly Roma people in Bulgaria is the main problem for tackling those inequalities. What is of utmost importance is the analysis of the capacity of the healthcare system to cope, especially in emergency situations and strong migrant pressure.

Structure and content of the dissertation

The dissertation consists of 373 standard pages. It is well-structured and contains the following structural parts: Introduction, Literature review, Methodology of the own research, Results and discussion, Conclusions, recommendations and contributions. The dissertation contains 25 tables, 74 figures, 3 pictures and 9 appendixes. The bibliography list includes 366 literature sources, of which 68 in Cyrillic and 298 in Latin. The text of the dissertation and respectively of the author's abstract is clear, well-structured and there is an adequate balance between the individual sections.

In the literature review the dissertation writer makes an analysis of the negative aspects in the health status and distribution of health determinants among disadvantaged people, as well as the need for large-scale and systematic actions for improving the health condition of society and for efficiently tackling healthcare inequalities. A very good description is provided of the COVID-19 pandemic problem, where due to lack of system for collecting data about the health status of MEM and due to their grave social-economic situation, they are faced with a higher risk of severe infection and death.

The goal and tasks of the dissertation have been clearly formulated, the tasks are 8 and derive from the objectives set. A total of 5 hypotheses of the dissertation have been defined. The object, subject, time frame and place of the research are adequately described at each stage of the

research. Various research methods have been used in the dissertation for analysis of quantity and quality data – historical method, sociological method, in-depth interview, collective interview, clinical method, as well as the statistical analysis of the results obtained.

The results from the research have been consistently described in line with the tasks set. The results from each task are summarized and precisely interpreted. The results show that the health of Roma women is at higher risk as compared to that of men – a higher relative share and prevalence of obesity, higher prevalence of arterial hypertension and higher risk of developing sugar diabetes, respectively higher risk of developing socially significant diseases. It is interesting to examine the data about the low consumption of health services by the Roma people, especially the access to preventive measures and the significant barriers they encounter when in need of health services. Studying the effects of the COVID-19 pandemics on Roma people in the city of Sliven involves an in-depth analysis of the attitudes of the district residents concerning the impact of the pandemic and the implemented anti-epidemic measures.

The dissertation examines in detail the characteristics of migrants in Bulgaria, as well as their medical-social problems.

The dissertation writer justifies the need for education on "Health of Migrants and Minority Groups" for students at Medical Universities and proposes a university programme in this subject.

The conclusions of the dissertation are well justified, with 8 conclusions being drawn and the respective confirmed and rejected hypotheses are specified.

The contributions are 9 and show the significance of the dissertation not only for Bulgaria, but in global perspective.

In terms of structure and content, the author's abstract complies with the requirements and reflects the main results, obtained in the implementation of the aim set.

Scholarly-research activity

In connection with the dissertation 5 publications were issued in scholarly journals, 3 of which are referenced and indexed in global databases with scientific information (Scopus and Web of Science) and 10 citations in scholarly editions are presented, referenced and non-referenced in global databases, as well as in monographs and scholarly collective volumes. It is noteworthy that the presented scholarly publications are to a large extent personal work of the candidate and of significant personal contribution. The record of Dr. Kamburova shows that she has satisfied the minimal national requirements for acquiring the scientific degree "Doctor of Sciences", scoring 455 points out of the required 350.

Conclusion

The dissertation fully complies with the requirements of ADASRB and the Rules of the Medical University – Pleven.

The high evaluation of all merits of the dissertation gives me reason to state a positive opinion and to convincingly propose to the Scientific Jury to vote in the affirmative and award Assoc. Prof. Kamburova, MD,PhD, the scientific degree "Doctor of Sciences" in professional field

11.07.2022	Signature:
Pleven	/ Assoc. Prof. Dima Tsanova, MD, PhD /
*	
	orgieva Nacheva, hereby certify that this is a full, true and correct to English language of the document attached. The translation
consists of 4 pages.	N. C.
Translated by Jaggar.	(signature)
7 A Charles V	* (= (8100)
	*
	OH

7.1. "Medicine", in the scientific major "Social Medicine and Organization of Healthcare and

Pharmacy".